

Mosaico teresiano

Durante este año en el que celebramos el V Centenario de santa Teresa de Jesús, iremos comentando algunos trazos de la vida y la obra de esta gran santa abulense. Y así, Teresa nos inicia hoy con el gran bien que supone ejercitarse en *la oración mental*.

Nos dice: «*Quien no la ha comenzado, por amor del Señor, le ruego yo no carezca de tanto bien... Que no es otra cosa oración, a mi parecer, sino tratar de amistad estando muchas veces a solas con quien sabemos nos ama. Y si alguno aún no le ama, porque para que dure la amistad se han de encontrar las condiciones, sabed que la del Señor ya se sabe que no puede tener falta*» (*Libro de la Vida* 8,5).

Teresa utiliza toda su expresividad, su capacidad de convicción, y siempre la tuvo, para encarecer la importancia de este gran bien. Y así dice: «No veo por qué todo el mundo no procure llegar a Vos por esta particular amistad... Él ayuda y da esfuerzo, nunca falta, es amigo verdadero» (*V* 8,6).

Pero Teresa no sólo trata de hacer nos propaganda de lo mucho que nos va en aprender este «trato de amistad». También va mostrándonos algunas de las dificultades con las que ha tropezado en el camino de su oración, y a pesar de que es monja, y monja de clausura, nos confiesa que llegó a abandonar por un tiempo: «*Hartas veces no sé qué penitencia grave se me pusiera delante que no la acometiera de mejor gana que recogerme a tener oración, y muchas veces, tenía más cuenta con desear se acabase la hora y escuchar cuándo daba el reloj*» (*V* 8,7).

Ese «*estar a solas con Dios*» es a veces difícil, porque al vernos a solas con Él vemos con mayor claridad quiénes somos nosotros/as; las sombras de nuestra vida quedan más patentes en contraste con su Luz. Esos «modos» de Jesús que vamos descubriendo al leer su Palabra, al escuchar las reflexiones en las homilias dominicales, al acercarnos a algunos comentarios del Evangelio, nos resultan algunas veces poco comprensibles, o quizá algo duros. Nos encontramos ante un Jesús libre, bondadoso pero exigente desde su coherencia de vida, con una

postura decidida a favor de «los pequeños»... y esto a menudo nos descoloca, nos cuestiona, y los cuestionamientos nos hacen dudar.

Teresa se va familiarizando con este modo de Jesús, se atreve a explorar, desde su propia experiencia, cómo Dios se le comunica, pero... también ella duda muchas veces, también a veces le teme.

Escribe y se dirige a los lectores, generalmente son sus monjas, pero va intercalando en medio de la narración diálogos consigo misma, y, muy a menudo, diálogos con Dios. Sus escritos están llenos de su vida, de su experiencia personal y de su oración, por eso llega al corazón de los que la leen.

Teresa fue siempre una gran buscadora de la verdad —la verdad de Dios, la verdad de sí misma, la verdad de la vida cotidiana— una mujer que se dejó conducir por el Espíritu, y el Espíritu la fue llevando poco a poco a la unión con Jesús, a que el *modo de Jesús* fuera su modo y los intereses de Jesús fueran *la empresa* a la que dedicó toda su vida.

El Espíritu Santo fue su guía y, quizá durante este año, ella pueda llegar a ser también nuestra maestra y nuestra guía en el camino del Espíritu. Ojalá en esos pequeños retazos de su vida (su modo de pensar y obrar, su amor a la humanidad de Jesús, el cómo lo va contemplando en todos los detalles del día a día) podamos encontrar un referente para nuestra vida, podamos adentrarnos en el camino de la oración mental que es un camino por el que no hay pérdida ni vuelta atrás.

Y quizá hasta podamos orar con ella, aunque con nuestras propias palabras: «*¡Oh bondad infinita de mi Dios, oh regalo de los ángeles que toda me quería deshacer en amarnos! ¡Oh qué buen amigo hacéis, Señor, y cómo nos vais regalando y sufriendo, y esperáis a que nos vayamos haciendo a vuestra condición, y mientras, sufrís Vos la nuestra. Tomáis en cuenta los ratos en los que os amamos y olvidáis muy pronto los que os hemos ofendido... con tan buen amigo al lado ¿qué se nos puede hacer dificultoso?*» (*V* 8,6).

Concha Salvador, STJ

PARAULES DE VIDA

V Centenari del naixement de santa Teresa de Jesús

El pròxim 15 d'octubre, festivitat de santa Teresa de Jesús, s'inicia la celebració d'un any teresià amb motiu de la commemoració del cinquè centenari del naixement d'aquesta gran doctora de l'Església, que va tindre lloc en Àvila el dia 28 de març de 1515.

Tot sant és un regal de Déu a la seua Església. Santa Teresa de Jesús constitueix un cas excepcional, perquè Déu li va donar unes gràcies singulars que la portarien, per la seua vida i els seus escrits, a ser «una de les cimes de l'espiritualitat cristiana de tots els temps» (Benet XVI, *Catequesi del 2 de febrer de 2011*).

Quan es llegeix el *Llibre de la Vida* en què santa Teresa va plasmar el seu itinerari espiritual, una de les primeres coses que salta a la vista és que Déu va vessar sobre ella una sèrie de gràcies singulars. No tots els cristians són enriquits amb uns signes de santedat tan extraordinaris. Podem afirmar que hi ha una llei de l'economia de la gràcia que es compleix en tots els casos: Déu únicament concedeix aquestes gràcies tan singulars a aquells que per la seua humilitat mai se serveixen d'elles per engrandir-se a si mateixos. I aquesta llei de la gràcia es compleix en santa Teresa.

Però la crida a la santedat és per a tots i, encara que Déu no concedeixi a tots experiències tan extraordinàries, a tots ens dóna la gràcia d'assolir la santedat. Per això, un segon criteri que regeix l'economia de la gràcia pel que fa als dons extraordinaris, és que si Déu els concedeix a alguns cristians és perquè serveixin per al bé de tots, per al profit comú, perquè per ells tots ens sentim cridats i estimulats a realitzar la nostra vocació a la santedat, que no és una altra cosa que la crida a viure l'amistat amb Déu. Aquesta relació creix i s'alimenta en l'oració, que no és una altra cosa que «tractar d'amistat, estant moltes vegades tractant a soles amb qui sabem que ens estima» (*Llibre de la Vida*, cap. 8, núm. 5).

El camí cap a la santedat és un diàleg de gràcia i d'agraïment entre Déu i la seua criatura. Aquesta és la clau per entendre l'itinerari vital recorregut per santa Teresa, tal com es percep en el *Llibre de la Vida*. Tot el seu desig és respondre amb gratitud als dons que Déu li concedeix i, quan descobreix que la gràcia rebuda és molt més gran que el que ella pot oferir-li al Senyor, constantment confessa la seua ingratitud (*Llibre de la Vida*, cap. 14, núm. 11).

Santa Teresa va ser també una reformadora de l'Església: «Pensava què podria fer per Déu, i vaig pensar que el primer era seguir la crida que Sa Majestat m'havia fet a religió, guardant la meua Regla amb la major perfecció que poguera». El desig i l'activitat reformadora del Carmel que ella va emprendre va ser la seua resposta a Déu. Estava convençuda de que la reforma de l'Església començava per ella mateixa. En aquests temps, en els que tots tenim el desig d'una Església més autèntica i evangèlica, Teresa de Jesús ens recorda que la reforma de l'Església serà autèntica si cadascun dels cristians ens prenem seriosament la nostra vocació a la santedat. La reforma de l'Església comença amb una vivència renovada de la vida cristiana.

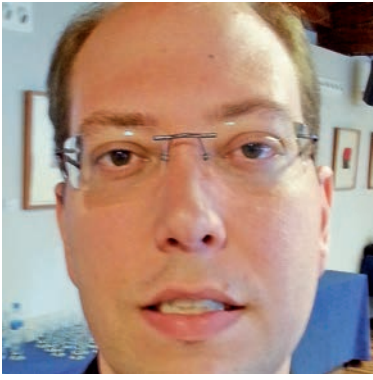
Que Déu ens beneïska a tots amb la seua gràcia.

† Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa

AGENDA

- **Divendres 10**, Confirmacions a Flix, a les 20 h.
- **Dissabte 11**, Missa d'Acció de Gràcies per la beatificació de Mons. Álvaro del Portillo, a la Pquia. de Sant Blai (Tortosa), a les 12 h. / Confirmacions a Bot, a les 19 h.
- **Diumenge 12**, Confirmacions a la Pquia. Sant Miquel (Deltebre), a les 12 h. / Missa a l'ermita Mare de Déu del Remei (Alcanar), a les 12 h.

ENTREVISTA

ADOLFO IVORRA

Espiritualitat litúrgica

Al juliol es va celebrar a Montserrat la 36a edició del Curs de Litúrgia d'Estiu, organitzat pel CPL i l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, amb el títol *La litúrgia, font de la vida espiritual*. El Dr. Adolfo Ivorra va impartir la ponència *L'espiritualitat litúrgica en la postmodernitat*, sobre com la sensibilitat pròpia de l'home actual influeix en la seva vivència i comprensió de la litúrgia.

A 50 anys del Vaticà II, ha penetrat l'espiritualitat litúrgica en el Poble de Déu?

L'espiritualitat cristiana ha de tenir el seu centre en la celebració litúrgica. Tanmateix, amb el pas dels segles, la situació de l'espiritualitat cristiana abans del Concili distava molt de ser litúrgica. Tot i que s'han fet grans esforços pastorals per tornar la litúrgia al Centre teològic i espiritual, encara hi trobem dificultats.

Per què?

La pietat popular, els corrents espirituals dins del que s'anomena *New Age*, la tendència a comprendre-ho tot des de la categoria d'*espectacle*, gràcies a la TV o internet, fan més difícil que la participació i la vivència de la celebració litúrgica siguin una realitat palpable en la majoria del Poble de Déu.

Quins són els pilars que sostenen una autèntica espiritualitat litúrgica?

L'espiritualitat litúrgica té el centre en els que s'han denominat *altiora principia* (principis fonamentals). Quan sant Joan XXIII promulgà el seu *motu proprio* sobre la reforma de les rúbriques (indicacions sobre la celebració), deixava per al Concili l'establiment dels principis fonamentals de la reforma litúrgica, on trobem els fonaments de l'espiritualitat litúrgica, en especial en la Constitució *Sacrosanctum concilium*.

Oscar Bardají i Martín

HECHOS DE SAN JUAN XXIII

Francisco pensó en llamarse Juan XXIV

Un hecho significativo es que el papa Wojtyla estableció que la memoria litúrgica de Juan XXIII como santo se celebre el 11 de octubre, fecha de la inauguración del Concilio Vaticano II. Esta decisión se tomó con motivo de la beatificación del papa Roncalli, el 3 de septiembre del año 2000, enmarcada en el Jubileo del año 2000. El mismo día fueron beatificados también el papa Pío IX, el obispo Tomás Regio, el sacerdote Guillermo José Chamínade, fundador de los Marianistas, y el abad dom Columba Marmión.

Es conocida la profunda veneración que el papa Bergoglio tiene por Juan XXIII y su deseo de proclamarlo santo. El cardenal Loris Capovilla ha revelado que Jorge Mario Bergoglio consideró la posibilidad de llamarse Juan XXIV, aunque se decidió finalmente por el nombre de Francisco.

(Del libro *San Juan XXIII, maestro espiritual*, de Luis Marín de San Martín, Ed. Ciudad Nueva, Madrid 2014)

HECHOS DE VIDA

¡Ángeles!

Léon Felipe, poeta que padeció y lloró mucho, escribió:

—«A mi amigo, el jorobadito Rubén, que ahora está en su casa eterna y celestial. ¿Quiénes son los ángeles? / ¿Cómo son los ángeles? / Ese jorobadito que vendía lotería / por las calles y los cafés de la ciudad / y ahora está dormido en esa caja blanca, / acostado de perfil, ¿no era un ángel? / ¡Yo sostengo que son ángeles todos los jorobados del mundo! / Y pienso que un día, allá en el cielo, / toparon con una nube negra y dura / y se cayeron a la tierra. / Entonces se les quebraron las alas, / se les apelonaron torpe y grotescamente sobre los hombros / y se quedaron prisioneros en el mundo, / bajo una lluvia bárbara / e inhumana de burlas y de espinas... / Además: ¿Quién no tiene una joroba / y un gran saco de lágrimas?»

—«Jorobar», según María Moliner es igual a «fastidiar, causar un perjuicio, una humillación, un daño; es damnificar, hundir, arruinar... a alguien».

El teólogo Léon-Dufour enseña que el nombre de los ángeles no es un nombre de naturaleza, sino de función: en hebreo *mal'ak* y en griego *angelos* significan *mensajero*.

San Pablo afirma:

—«Dios envía ángeles a favor de los hombres.»

J. M. Alimbau

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

San Francisco de Asís y el Sínodo

Se acercaba el final de su vida y san Francisco dejó su *Testamento*. Uno de los textos que mejor refleja la dimensión espiritual del santo dice: «Y después que el Señor me dio hermanos, nadie me enseñaba qué debería hacer, sino que el Altísimo mismo me reveló que debería vivir según la forma del santo Evangelio.»

Francisco es testimonio santo del vivir como hijo de Dios y hermano de todos los hombres. Manifestar la paternidad amorosa de Dios y construir la fraternidad universal se presenta como vocación franciscana, como vocación cristiana, como invitación para todos los hombres.

Sensibilidad e intrepidez franciscanas, signo y vivencia humildes, situados en el dintel del Sínodo extraordinario sobre la familia. Desde hoy hasta el 19 de octubre se desarrollará el primer Sínodo del papa Francisco: «Los desafíos pastorales de la familia en el contexto de la evangelización». «Es justo —presentaba Federico Lombardi en 2013— que la Iglesia se mueva comunitariamente en la reflexión y en la oración y tome las orientaciones pastorales comunes de los puntos más importantes, como la pastoral de la familia, bajo la guía del Papa y de los obispos.»

Pedimos por los convocados, entre los que se encuentra el cardenal de Barcelona. Es oportuno seguir un camino en comunión con la comunidad eclesial. «El sumo pontífice, en sus encuentros con las familias, estimula siempre a mirar con esperanza el propio futuro, recomendando aquellos estilos de vida a través de los cuales se cuida y se hace crecer el amor en la familia: *pedir permiso, agradecer y pedir perdón*». (Del *Instrumentum laboris*, 2014)

Hna. M. de los Ángeles Maeso Escudero
Franciscana de los Sagrados Corazones

LECTURES MISSA DIÀRIA

I SANTORAL

Accés al Breviari

6. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Dt 8,7-18 / SI: 1Cr 29, 10.11abc.11d-12a.12bcd / 2Co 5,17-21 / Mt 7,7-11]. Tèmpores d'acció de gràcies i de petició. Sant Bru (Colònia 1035 - Squillace 1101), prev., retirat al desert de Chartreuse, fund. Cartoixans (Ocart); sant Emili, mr.

7. □ Dimarts [Ga 1,13-24 / SI 138 / Lc 10,38-42]. Mare de Déu del Roser, commemoració de la victòria de Lepant (1571). St. Marc, papa (romà, 336); St. Sergi, mr.

8. ■ Dimecres [Ga 2,1-2.7-14 / SI 116 / Lc 11,1-4]. Sant Simeó el Just, profeta; sant Demetri, mr.

9. ■ Dijous [Ga 3,1-5 / SI: Lc 1,69-70.71-73.74-75 / Lc 11,5-13]. Sant Dionís, primer bisbe de París, romà, i companys clergues, mrs. (s. III); sant Joan Leonardi (Lucca 1541 - Roma 1609), prev., fund.; sant Abraham (s. XIX aC), patriarca, pare en la fe; sant Lluís Bertran, prev. dominic, de València, missioner a Amèrica.

10. ■ Divendres [Ga 3,7-14 / SI 110 / Lc 11,15-26]. Sant Tomàs de Villanueva (1486-1555), bisbe de València (agustiniana), de Fuenllana; sant Sabí, ermità al Pirineu.

11. ■ Dissabte [Ga 3,22-29 / SI 104 / Lc 11,27-28]. Sta. Soledat Torres Acosta (Madrid 1826-1887), vg., fund. Serventes de Maria, Vetlladores dels Malalts (SM, 1851); St. Germà, bisbe i mr.; St. Joan XXIII, papa (1958-1963).

12. ■ † Diumenge vinent, XXVIII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Is 25,6-10a / SI 22 / Fl 4,12-14.19-20 / Mt 22,1-14 (o més breu: Mt 22,1-10)]. Mare de Déu del Remei. Mare de Déu del Pilar, apareguda a Saragossa segons la tradició, patrona d'Aragó.

DIUMENGE XXVII DE DURANT L'ANY

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 5,1-7)

Dedico aquest cant al meu estimat, cant de l'enamorat a la seva vinya. El meu estimat tenia una vinya al turó de Ben-Samen. La cavà, la netejà de pedres, hi plantà els millors ceps, construí al mig una torre de guàrdia i hi va fer un cup tallat a la roca. Esperava que li donaria bon raïm, però li donava raïms agres. I ara, si us plau, habitants de Jerusalem i homes de Judà, feu de jutges entre jo i la meua vinya. Què podia fer per ella que no ho hagi fet? Per què em dona raïms agres quan jo n'esperava bon raïm? Doncs ara us diré què penso fer a la meua vinya: li trauré la tanca, i que els ramats la brostegin, enderrocaré el seu clos, i que el bestiar la trepitgi. La deixaré abandonada. No la podaran ni la cavan, hi creixeran argelagues i cards, i manaré als núvols que no hi deixin caure la pluja.

La vinya del Senyor de l'univers és el poble d'Israel, i els homes de Judà són els ceps que ell havia preferit. N'esperava justícia, però no hi veu sinó injustícies; n'esperava bondat, però hi sent el clam dels oprimits.

▶ Salm responsorial (79)

R. *La vinya del Senyor és el poble d'Israel.*

Un cep vas portar d'Egipte, / per plantar-lo, traguéreu els nadius. / Els seus brots van créixer fins al mar, / els seus plançons, fins al Gran Riu. R.

Com és que heu derrocat la seva tanca, / perquè l'esfulli qualsevol vianant? / Hi entren els senglars a devastar-la / i els animals salvatges hi pasturen. R.

Déu de l'univers, / gireu des del cel els vostres ulls, / veniu i visiteu aquesta vinya, / que la vostra mà havia plantat / i havia fet robusta i forta. R.

No ens apartarem mai més de vós; / guardeu-nos vós la vida / perquè invoquem el vostre nom. / Senyor, Déu de l'univers, renoveu-nos, / feu-nos veure la claror de la vostra mirada / i serem salvats. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 4,6-9)

Germans, no us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practiqueu allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 21,33-43)

En aquell temps, Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: «Escolteu una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construí una torre de guàrdia, deixà uns vinyaters que la cultivessin, i se n'anà del país.

«Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però aquells vinyaters els van agafar i a un li van pegar, a un altre el van matar, a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els tractaren igual. Finalment els envià el seu fill, pensant que, almenys el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, què farà amb aquells vinyaters?»

Li responen: «Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema». Jesús els diu: «¿No heu llegit mai allò que diu l'Esclat: La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el Regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 5,1-7)

Voy a cantar en nombre de mi amigo un canto de amor a su viña. Mi amigo tenía una viña en fértil collado. La entrecavó, la descantó, y plantó buenas cepas; construyó en medio una atalaya y cavó un lagar. Y esperó que diese uvas, pero dio agrazones. Pues ahora, habitantes de Jerusalén, hombres de Judá, por favor, sed jueces entre mí y mi viña. ¿Qué más cabía hacer por mi viña que yo no lo haya hecho? ¿Por qué, esperando que diera uvas, dio agrazones? Pues ahora os diré a vosotros lo que voy a hacer con mi viña: quitar su valla para que sirva de pasto, derruir su tapia para que la pisoteen. La dejaré arrasada: no la podarán ni la escardarán, crecerán zarzas y cardos; prohibiré a las nubes que lluevan sobre ella.

La viña del Señor de los ejércitos es la casa de Israel; son los hombres de Judá su plantel preferido. Esperó de ellos derecho, y ahí tenéis: asesinatos; es- però justicia, y ahí tenéis: lamentos.

▶ Salmo responsorial (79)

R. *La viña del Señor es la casa de Israel.*

Sacaste una vid de Egipto, / expulsaste a los gentiles, y la trasplantaste. / Extendió sus sarmientos hasta el mar, / y sus brotes hasta el Gran Río. R.

¿Por qué has derribado su cerca / para que la saqueen los viandantes, / la pisoteen los jabalíes / y se la coman las alimañas? R.

Dios de los ejércitos, vuélvete: / mira desde el cielo, fíjate, / ven a visitar tu viña, / la cepa que tu diestra plantó, / y que tú hiciste vigorosa. R.

No nos alejaremos de ti: / danos vida, para que invoquemos tu nombre. / Señor, Dios de los ejércitos, restáuranos, / que brille tu rostro y nos salve. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Fl 4,6-9)

Hermanos: Nada os preocupe; sino que, en toda ocasión, en la oración y súplica con acción de gracias, vuestras peticiones sean presentadas a Dios. Y la paz de Dios, que sobrepassa todo juicio, custodiará vuestros corazones y vuestros pensamientos en Cristo Jesús. Finalmente, hermanos, todo lo que es verdadero, noble, justo, puro, amable, laudable, todo lo que es virtud o mérito, tenedlo en cuenta. Y lo que aprendisteis, recibisteis, oísteis y visteis en mí, ponédlo por obra. Y el Dios de la paz estará con vosotros.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 21,33-43)

En aquel tiempo, dijo Jesús a los sumos sacerdotes y a los senadores del pueblo: «Escuchad otra parábola: Había un propietario que plantó una viña, la rodeó con una cerca, cavó en ella un lagar, construyó la casa del guarda, la arrendó a unos labradores y se marchó de viaje. Llegado el tiempo de la vendimia, envió sus criados a los labradores, para percibir los frutos que le correspondían. Pero los labradores, agarrando a los criados, apalearon a uno, mataron a otro, y a otro lo apedrearon. Envío de nuevo otros criados, más que la primera vez, e hicieron con ellos lo mismo. Por último les mandó a su hijo, diciéndose: «Tendrán respeto a mi hijo.» Pero los labradores, al ver al hijo, se dijeron: «Este es el heredero: venid, lo matamos y nos quedamos con su herencia.» Y, agarrándolo, lo empujaron fuera de la viña y lo mataron. Y ahora, cuando vuelva el dueño de la viña, ¿qué hará con aquellos labradores?» Le contestaron: «Hará morir de mala muerte a esos malvados y arrendará la viña a otros labradores, que le entreguen los frutos a sus tiempos.» Y Jesús les dice: «¿No habéis leído nunca en la Escritura: «La piedra que desecharon los arquitectos es ahora la piedra angular. Es el Señor quien lo ha hecho, ha sido un milagro patente»? Por eso os digo que se os quitará a vosotros el reino de Dios y se dará a un pueblo que produzca sus frutos.»

Paràbola dels vinyaters homicides. Evangeliari d'Echternach, Museu Nacional de Nüremberg

COMENTARI

Israel i l'Església

Des de la mateuana de la paràbola dels vinyaters homicides. La primera és que Mateu subratlla (més que Marc) que la paràbola vol tenir decididament un sentit al·legòric. La vinya és una referència inequívoca a Israel, l'amo de la vinya és el Déu d'Israel, els enviats són els diferents personatges de l'Antic Testament que demanen compte a Israel del compliment de l'aliança (els jutges, profetes i reis). La referència a Jesús com el fill recull també la força cristològica de Marc. Finalment, la mort del fill després que el treuguin de la vinya és una clara referència cristològica, encara que no tingui la punta de

Marc («el fill estimat», cf. Mc 1,11; 9,7; 15,39); però el fet que «el treuen fora de la vinya i el maten» sembla apuntar clarament a la mort de Jesús fora de les portes de Jerusalem. Però hi ha encara un darrer detall que abona aquesta interpretació al·legòrica que està al final del text d'avui, però que no hem llegit: «Els grans sacerdots i els fariseus, havent escoltat aquestes paràboles, van comprendre que es referia a ells» (21,45).

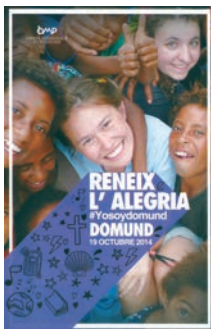
La segona cosa que sobresurt és l'accent que Mateu afegeix mitjançant la resposta que es dona a la pregunta retòrica: «Què farà l'amo de la vinya amb aquells vinyaters?». La resposta és: «Farà morir de mala manera aquells mals homes». Aquesta resposta, que no és a Marc, és també una darrera dada al·le-

gòrica (la destrucció de Jerusalem). Però, endemés, ja apunta a la conclusió de la paràbola que només tenim a Mateu: «El Regne de Déu us serà pres i es donarà a un poble que el farà fructificar» (21,43). Amb aquesta conclusió, Mateu està donant a la paràbola un gir eclesiològic que no tenia a Marc: el poble que rebrà la vinya serà l'Església. Amb aquesta interpretació s'insinua clarament que la vinya ja no és el poble d'Israel, és el Regne de Déu (una formulació no mateuana), i que aquest Regne passa a l'Església. No es diu que el Regne sigui l'Església, sinó que la vinya (el Regne) passa a ser el terreny on l'Església fructifica. L'Església ha de fructificar en bones obres.

Oriol Tuñí, SJ

CRÒNICA DIOCESANA

Octubre: Mes de les Missions... i del Domund

Com cada any, amb el mes d'octubre, se'ns recorda el nostre ser missioner. Qüestió bàsica i necessària en tota vida cristiana. Només cal recordar que si no hagués estat perquè els apòstols i els seus deixebles que es van escampar per tot arreu de la Terra, ara nosaltres no seríem cristians. I això no ho van fer perquè volien fer turisme, sinó perquè el mateix Jesús els ho va demanar i per ells ens ho ha demanat a tots els seus seguidors: «Aneu per tot el món i feu deixebles meus» (Mt 28,19).

Per això l'Església ens ho va recordant contínuament, però el moment més important correspon a la celebració de la jornada del Domund, que enguany serà el dia 19 d'octubre. El lema que s'ha triat és «Reneix l'alegria». Alegria que podem comprovar en el cartell editat per a l'ocasió: és l'alegria d'un grup de jòvens de diferents races que tenen les seues mans unides.

L'alegria d'aquests jòvens és l'alegria missionera que ens manifesta el papa Francesc en cada un dels seus gestos, en cada una de les seues paraules, en cada una de les seues accions. Totes, sempre, per manifestar-nos que hem de tenir presents els pobres i l'evangelització. Amb això ens està recordant sempre que la nostra vida de cristians ha d'estar marcada per l'alegria de viure i propagar l'Evangelí.

Delegació Diocesana de Missions

Devoció arraigada a la Balma

Com és costum, el poble de Sorita es trobe al voltant del 8 de setembre per venerar la seua mare, la Mare de Déu de la Balma, el primer dissabte de setembre.

El divendres per la nit els fidels es troben a l'era del poble on, en nom de tots, un pastor dona

la benvinguda a la Mare de Déu i li presenta tots els anhels i desitjos dels soritants.

A la Plaça de l'Església una pastora li expressa l'agraïment de tots els cors que estan fixos en la Mare. En finalitzar estat perquè els apòstols i els seus deixebles que es van escampar per tot arreu de la Terra, ara nosaltres no seríem cristians. I això no ho van fer perquè volien fer turisme, sinó perquè el mateix Jesús els ho va demanar i per ells ens ho ha demanat a tots els seus seguidors: «Aneu per tot el món i feu deixebles meus» (Mt 28,19).

El dissabte pel matí, la Mare de Déu, acompanyada pels guions i les danses, torna a l'ermita. Tot el poble l'acompanya i a la creu coberta davant la imatge de la Mare de Déu es representa la lluita i el triomf de l'àngel i el dimoni.

Tot seguit en processó es puja al Santuari on se celebra la missa, aquest any presidida pel nostre bisbe.

Mn. J.A. Pitarch

Festivitat de la Mare de Déu de la Cinta, patrona de Tortosa

Diumenge 7 de setembre, la ciutat de Tortosa celebrarà la festa de la Mare de Déu de la Cinta. Com tots els anys, els tortosins hi fórem convocats per la nostra patrona, revivint una vegada més les nostres arrels cristianes. A les 12 hores, se celebrarà a la Catedral la missa estacional, presidida pel nostre bisbe, Excm. i Rvdm. Mons. Enrique Benavent Vidal, concelebrada pel cabildo

Catedral i preveres de les parròquies de Tortosa. Hi eren presents les nostres autoritats i els fidels omplien la Catedral de gom a gom.

El Sr. Bisbe ens digué en l'homilia que a la vida tots ens plantegem objectius, però no s'han de convertir en metes, ja que la felicitat no està en les coses que desitgem, sinó que està en Déu. Maria va arribar a la meta: amb el silenci, la pregària i la confiança amb Déu.

A la tarda se celebrà la processó, presidida pel nostre bisbe Enrique. El primer majordom, confià l'estendard de la Reial Arxiconfraria a Mons. Paolo Gualtieri. La processó fou molt participada i també foren molts els tortosins que omplien els nostres carrers per veure passar la imatge de la Mare de Déu i la relíquia.

Maria Joana Querol

Concert a la Catedral

Més de vuit-centes persones omplien el 2 de setembre la nostra Catedral per assistir al Concert Solidari promogut per la Reial Arxiconfraria de la Mare de Déu de la Cinta a favor de la Restauració de la Llanterna de la Reial Capella.

Abans de començar l'acte amb l'actuació de l'Orfeó Tortosí; de Sheherezade Ensemble; del Cor Flumine (les tres generacions; de Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries; i de la Banda Municipal de Música de Tortosa; el prior de la Santa Cinta el presentà com un concert excepcional:

- Pel marc esplèndid de la Catedral que la fe cristiana dels nostres avantpassats ens ha legat com a expressió artística sublim de fe.
- Pel motiu d'aquest concert que és l'anunci filial a la que Tortosa estima com la nostra Reina, nostra Mare, nostre Tresor.
- Per l'esforç de la Reial Arxiconfraria en organitzar el concert.
- Per la categoria musical i humana dels membres dels grups que intervenen de manera gratuïta.
- Pel públic assistent, que —quan vol i s'ho proposa— és realment extraordinari.

M.I. José Luis Arín Roig

PALABRAS DE VIDA

V Centenario del nacimiento de santa Teresa de Jesús

El próximo 15 de octubre, festividad de santa Teresa de Jesús, se inicia la celebración de un año teresiano con motivo de la conmemoración del quinto centenario del nacimiento de esta gran doctora de la Iglesia, que tuvo lugar en Ávila el día 28 de marzo de 1515.

Todo santo es un regalo de Dios a su Iglesia. Santa Teresa de Jesús constituye un caso excepcional, porque Dios le dio unas gracias singulares que la llevarían, por su vida y sus escritos, a ser «una de las cimas de la espiritualidad cristiana de todos los tiempos» (Benedicto XVI, *Catequesis del 2 de febrero de 2011*).

Cuando se lee el *Libro de la Vida* en el que santa Teresa plasmó su itinerario espiritual, una de las primeras cosas que salta a la vista es que Dios derramó sobre ella una serie de gracias singulares. No todos los cristianos son enriquecidos con unos signos de santidad tan extraordinarios. Podemos afirmar que hay una ley de la economía de la gracia que se cumple en todos los casos: Dios únicamente concede estas gracias tan singulares a aquellos que por su humildad nunca se sirven de ellas para engrandecerse a sí mis-

mos. Y esta ley de la gracia se cumple en santa Teresa.

Pero la llamada a la santidad es para todos y, aunque Dios no conceda a todos experiencias tan extraordinarias, a todos nos concede la gracia de alcanzar la santidad. Por ello, un segundo criterio que rige la economía de la gracia en lo que se refiere a los dones extraordinarios, es que si Dios los concede a algunos cristianos es para que sirvan al bien de todos, para el provecho común, para que por ellos todos nos sintamos llamados y estimulados a realizar nuestra vocación a la santidad, que no es otra cosa que la llamada a vivir la amistad con Dios. Esta relación crece y se alimenta en la oración, que no es otra cosa que «tratar de amistad, estando muchas veces tratando a solas con quien sabemos que nos ama» (*Libro de la Vida*, cap. 8, n.º 5).

El camino hacia la santidad es un diálogo de gracia y de agradecimiento entre Dios y su criatura. Esta es la clave para entender el itinerario vital recorrido por santa Teresa, tal como se percibe en el *Libro de la Vida*. Todo su deseo es responder con gratitud a los dones que Dios le con-

cede y, cuando descubre que la gracia recibida es mucho más grande que lo que ella puede ofrecerle al Señor, constantemente confiesa su ingratitud (*Libro de la Vida*, cap. 14, n.º 11).

Santa Teresa fue también una reformadora de la Iglesia: «Pensaba qué podría hacer por Dios, y pensé que lo primero era seguir el llamamiento que su Majestad me había hecho a religión, guardando mi Regla con la mayor perfección que pudiese.»

El deseo y la actividad reformadora del Carmelo que ella emprendió fue su respuesta a Dios. Estaba convencida de que la reforma de la Iglesia comenzaba por ella misma. En estos tiempos, en los que todos tenemos el deseo de una Iglesia más auténtica y evangélica, Teresa de Jesús nos recuerda que la reforma de la Iglesia será auténtica si cada uno de los cristianos nos tomamos en serio nuestra vocación a la santidad. La reforma de la Iglesia comienza con una vivencia renovada de la vida cristiana.

Que Dios nos bendiga a todos con su gracia.

† **Enrique Benavent Vidal**
Obispo de Tortosa